

VMBO GRAFISCH LYCEUM ROTTERDAM

stedenbouwkundige onderbouwing van het plan

07092023

1. Inleiding

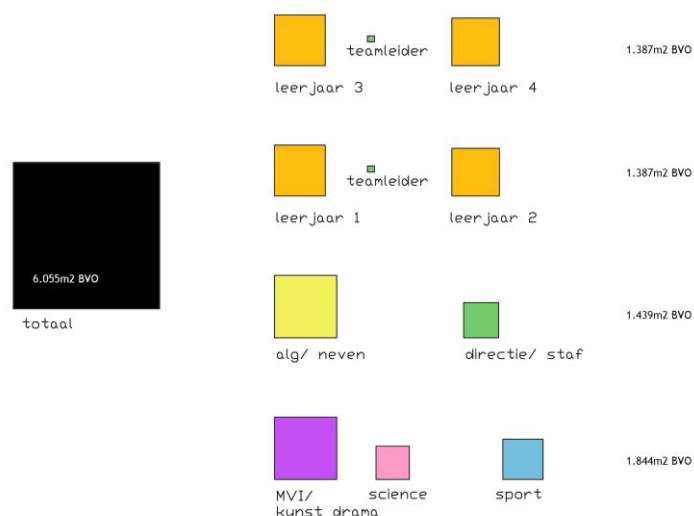
Het huidige VMBO Grafisch Lyceum is gehuisvest in de voormalige IVO MAVO aan het Stadhoudersplein te Rotterdam. Het gebouw, in 2 lagen, is gebouwd in 1988 en heeft een omvang van ca. 3.265m² BVO. Achter de school ligt, (op het eigen perceel), het plein en de fietsenstalling. Dit terrein wordt ontsloten vanaf de Noorderhavenkade (westzijde). Parkeren vindt plaats aan de openbare weg. De school heeft ca. 500-550 leerlingen. Het huidige gebouw is bouwkundig en installatie-technisch sterk verouderd en veel te klein. Het bestaande gebouw heeft een nagenoeg gesloten gevel aan het Stadhoudersplein en sluit het park daarvan af.

Beoogd wordt vervangende nieuwbouw op dezelfde locatie met een omvang van ca. 6.055m² BVO, geschikt voor ca. 550 leerlingen, afgestemd op het huidige en toekomstige VMBO onderwijs.

plein met fietsenstalling

Huidige situatie. Perceelgrootte 3.460m². Huidige footprint 1.948m². Omvang: 3.265m² BVO.

Het programma voor de vervangende nieuwbouw bestaat uit praktijklokalen en domeinen voor de verschillende leerjaren. Onderwijskundige wens is om twee leerjaren bij elkaar te plaatsen. De praktijkvakken, sport en aula zijn sterk op elkaar betrokken en voor alle leerjaren bedoeld.

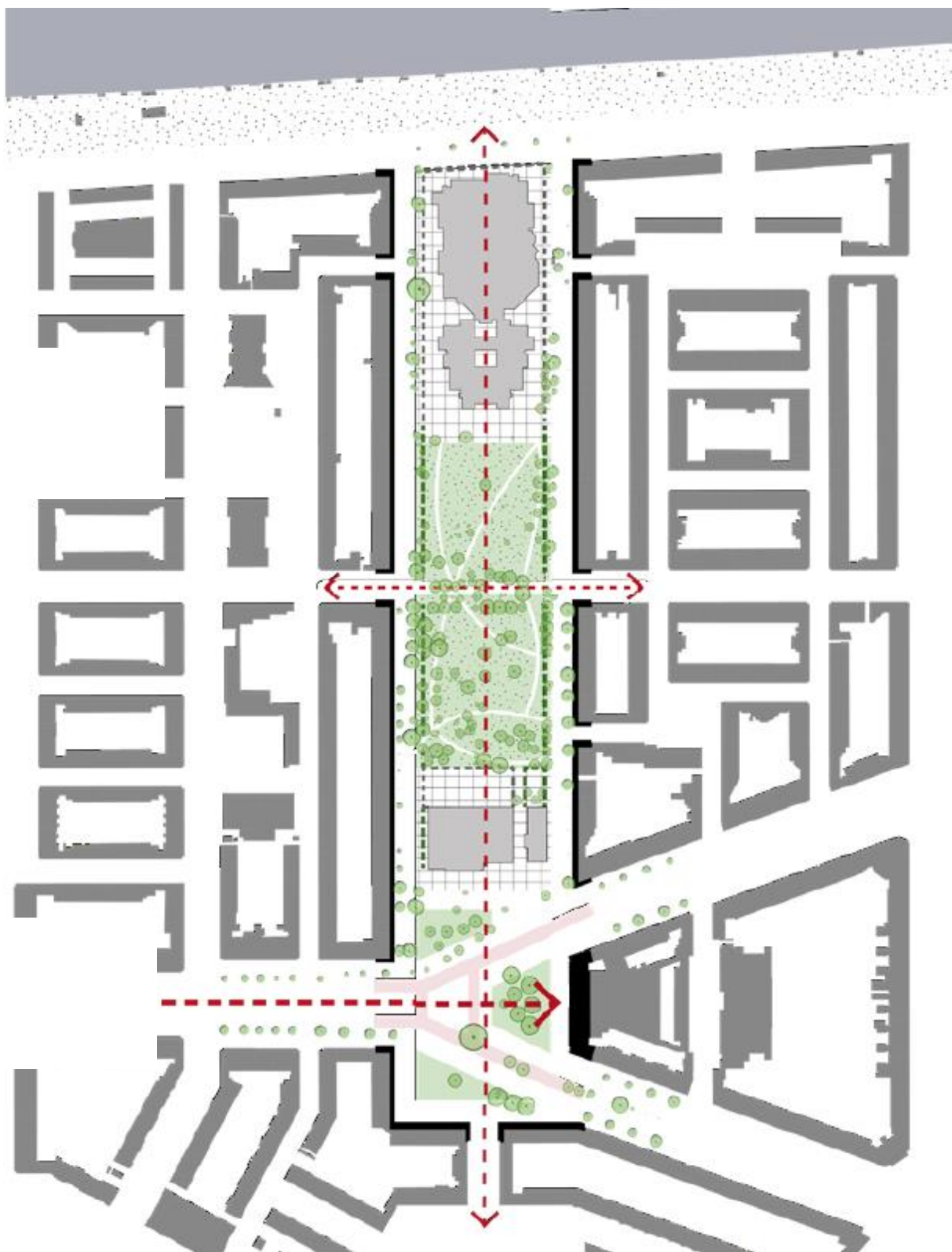
2. Stedenbouwkundige karakteristiek

Blijdorp/ Bergpolder is een in de jaren '30 gebouwde woonwijk met veel groenvoorzieningen en een grootstedelijk karakter. Het gebied is grotendeels tot stand gekomen op basis van een stedenbouwkundig plan van Witteveen en Kromhout. De hoofdopzet van de wijk wordt gekenmerkt door een helder en logisch patroon van hoofdverkeerswegen met daartussen gevarieerde patronen van secundaire straten en pleinen. De bebouwing bestaat hoofdzakelijk uit gesloten bouwblokken van drie, vier of vijf lagen met etagewoningen, die vaak in symmetrische ensembles rond de verkeersstructuur zijn gegroepeerd, met de hogere bebouwing langs de hoofdwegen. De architectonische eenheid wordt gevormd door de gevelwand, het bouwblok en soms ook de symmetrische compositie (dus niet door de individuele woning). Naast de monumentale uitstraling van het stedenbouwkundig plan is de zorgvuldige detaillering van de bebouwing een belangrijke kwaliteit. Dit is onder andere te zien aan het bijzondere metselwerk, de stalen en houten kozijnen en de expressiviteit van de dakranden.

Uitbreidingsplan 1931 (Witteveen en Kromhout). De oorspronkelijke (Noorder)haven is in dit plan een groenzone aan de Noorderhavenkade. Hier was (nog) geen bebouwing in het groen voorzien.

In de huidige situatie is de parkzone aan de Noorderhavenkade met bebouwing beëindigd. Aan de noordzijde is een aantal basisscholen min of meer symmetrisch als een alzijdig object in de parkzone geplaatst. Aan het Stadhoudersplein bestaat de bebouwing, in een orthogonale opzet, uit twee relatief lage objecten: de huidige VMBO school en het gezondheidscentrum. Ondanks deze en andere latere toevoegingen zijn de assen en symmetrie van het oorspronkelijke stedenbouwkundige plan nog herkenbaar.

De gesloten bouwblokken in 4-5 lagen vormen sterke wanden rond de stedenbouwkundige ruimte. De Stadhoudersweg wordt beëindigd met een hoogbouw. In de locatie zijn twee assen te herkennen.

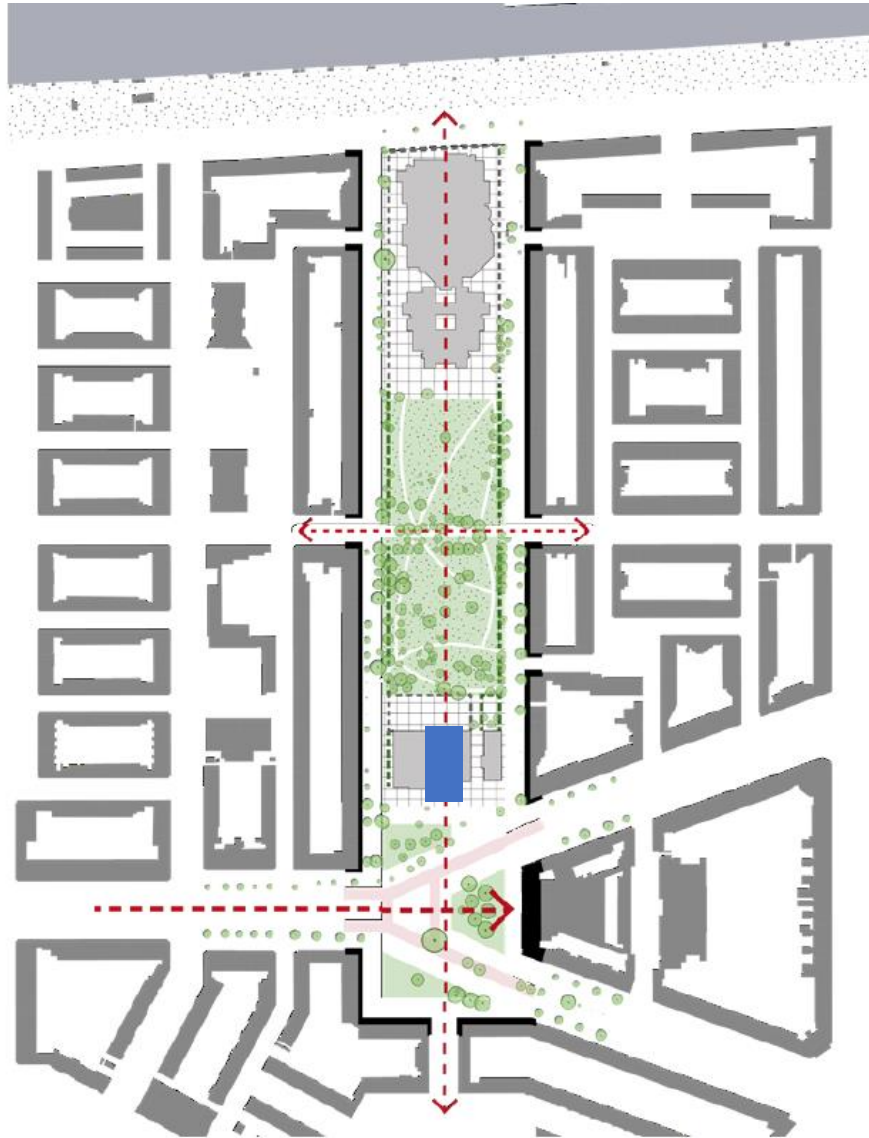
3. Concept: hoofdvorm in de as

Met de vervangende nieuwbouw voor het VMBO Grafisch Lyceum ontstaat de mogelijkheid om aan te sluiten bij de stedenbouwkundige opzet.

Het volume wordt zo compact mogelijk in de as geplaatst met voldoende afstand tot het gezondheidscentrum.

Hierdoor worden de parkzone en het Stadhoudersplein, in de geest van het stedenbouwkundig plan Witteveen en Kromhout, sterker verbonden.

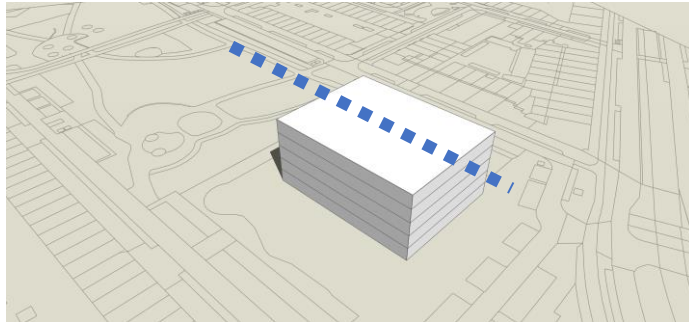
De hoofdvorm wordt daarbij opgevat als een (min of meer) symmetrisch en alzijdig object in de groene ruimte.

Plaatsing van de vervangende nieuwbouw in de (symmetrie) as van het stedenbouwkundig plan.

4. Massaplan

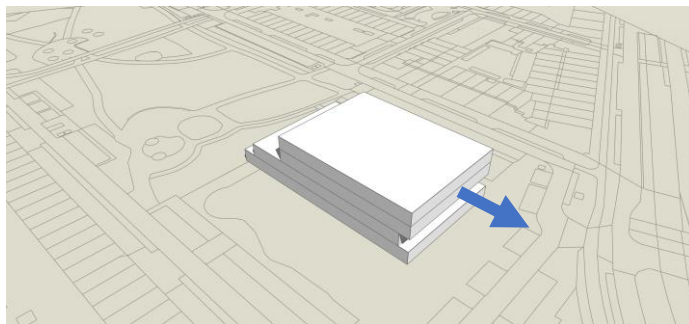
Binnen de beperkte perceelafmetingen is het gewenste programma in drie lagen niet in te passen. Bij vier lagen past het programma en is er nog voldoende pleinruimte op het perceel. Stedenbouwkundig zou een gebouw, door het objectmatige karakter, in vijf lagen ook denkbaar zijn, maar onderwijskundig en logistiek is dit zeer ongewenst.

1. Hoofdvorm in de as

2. Strekken naar het groen: massa in 4 lagen

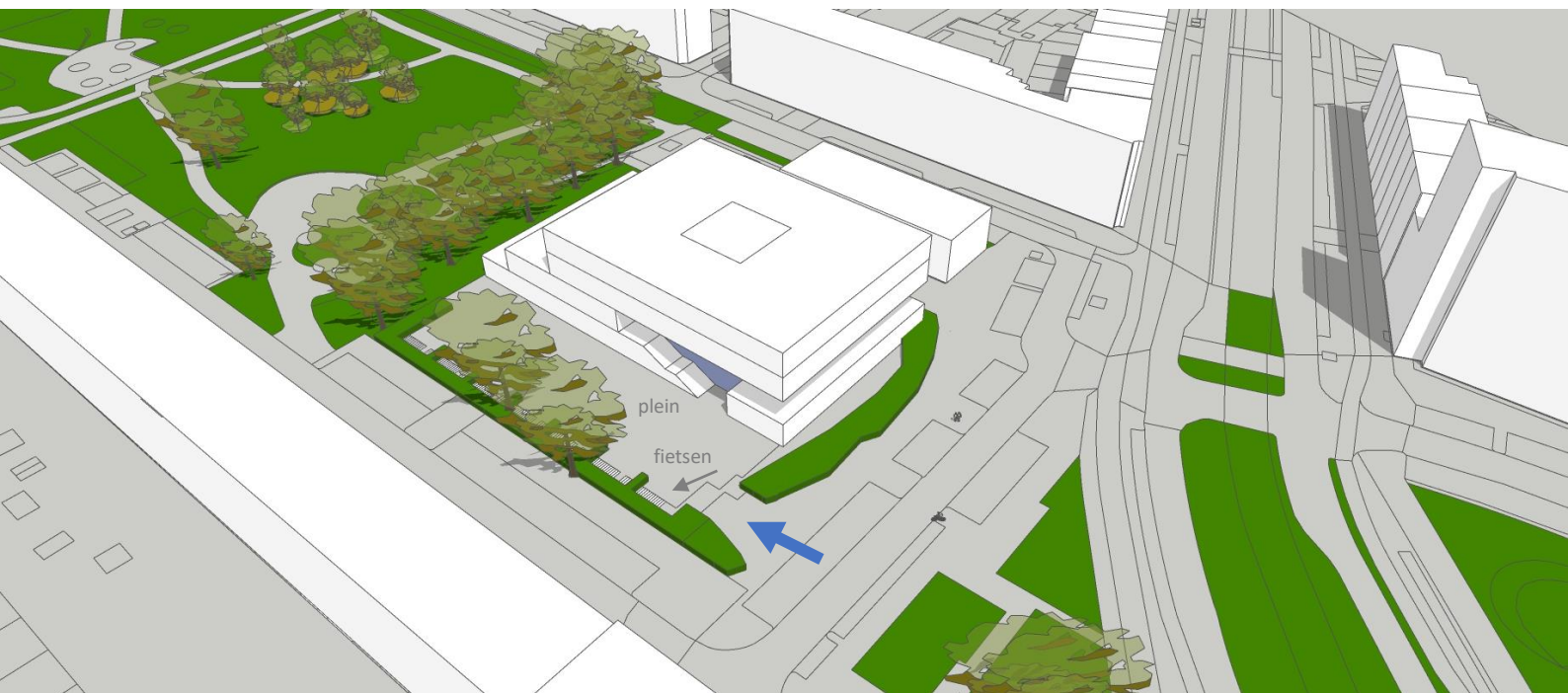

3. Richten naar de stad

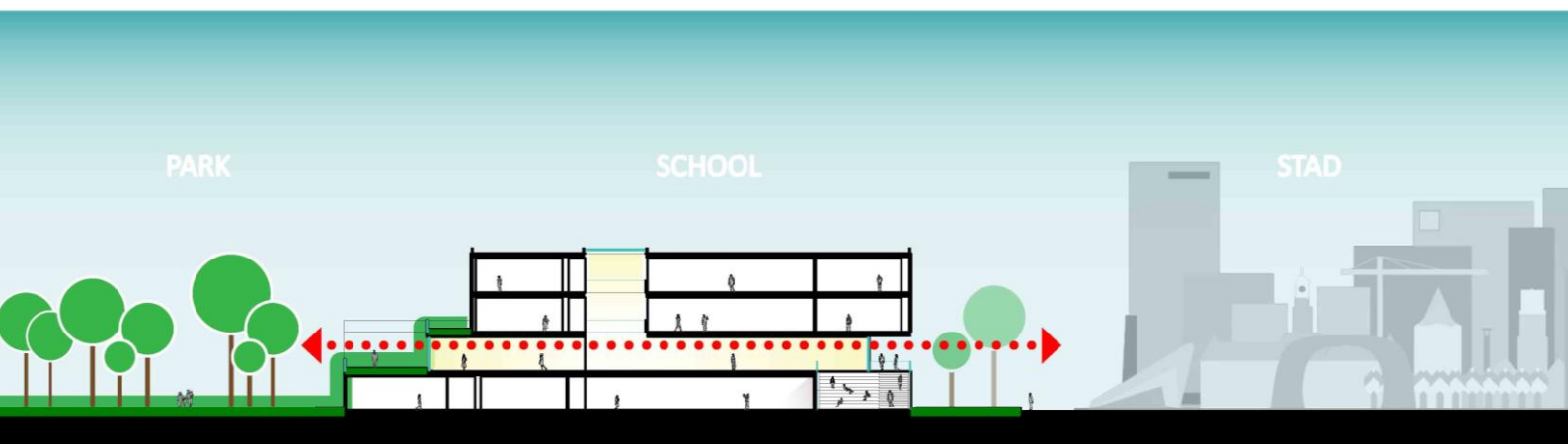

4. 'Entree uithollen' aan het plein

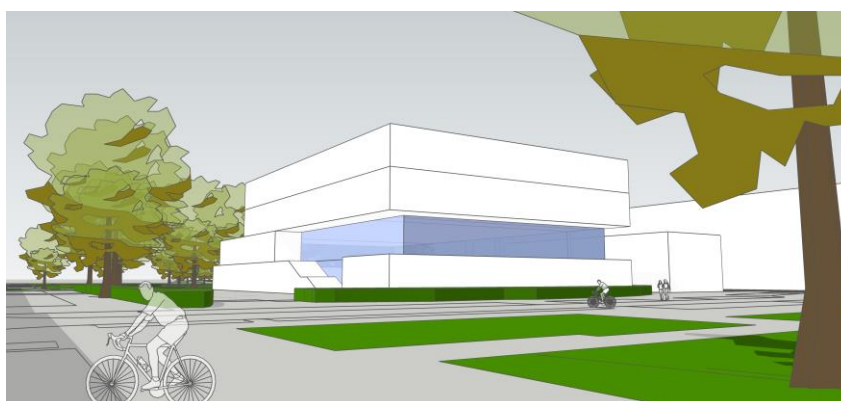
Ontwikkeling van een passende massa in de symmetrie-as, waarbij de praktijklokalen en sportruimte op de begane grond zijn gesitueerd, de gemeenschappelijke ruimten en hoofdentree op de eerste verdieping en de leerjaren op de bovenste twee lagen.

Principe massa in 4 lagen met aan de zuidwest zijde ruimte voor de fietsenstalling, het plein en groen.

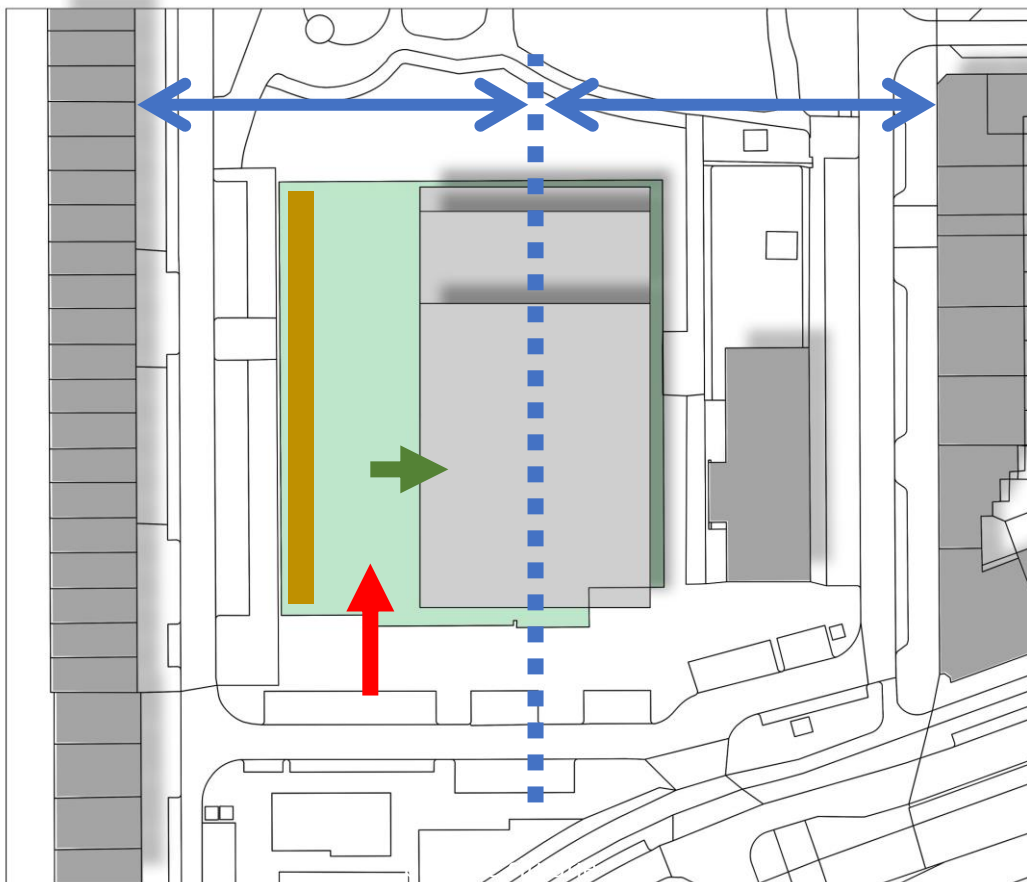
Principe doorsnede over het volume. De aula op de eerste verdieping verbindt de stad met het park. Het is het hart met rondom de praktijkruimten (begane grond) en leerpleinen (verdiepingen).

Impressie principe massa aan Stadhoudersplein

5. Principes logistiek

Op dit moment is de entree naar het terrein voor leerlingen aan de Noorderhavenkade. Dit leidt tot ongewenste en onveilige verkeersbewegingen. In het nieuwe plan ligt de entree daarom aan de Stadhouderspleinzijde. Hier is voldoende ruimte en overzicht voor een veilige routing. De niet-overdekte fietsenstalling is deels op het terrein in de groenstrook gesitueerd en deels inpandig opgelost. Ambitie is de inbedding van het volume in het groen, niet alleen op eigen terrein maar ook (in overleg met de gemeente) aan de openbare zijde.

Principe opzet: plaatsing in de symmetrie as, fietsen, plein en entree aan de zuid-westzijde.

- fietsenstalling
- entree terrein
- entree gebouw (eerste verdieping)
- plein

Parkeren aan de openbare weg (als bestaand)

6. Impact op omgeving

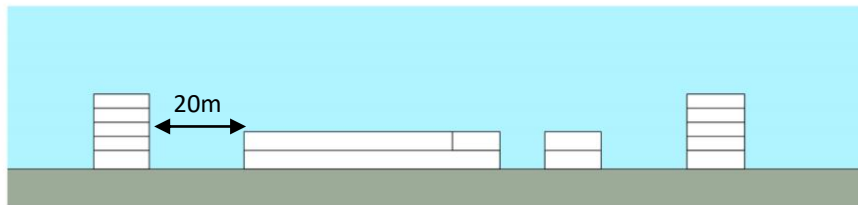
Het gebouw wordt groter in omvang maar het aantal leerlingen blijft vrijwel gelijk. In de nieuwe opzet ligt het plein beter op de zon dan de huidige situatie, waardoor leerlingen minder de neiging hebben om 'uit te zwermen'. De nieuwe aula ligt op de eerste verdieping met uitzicht en buitenruimten. Ook dit bindt de leerlingen meer aan de school.

De leerlingenentree aan de Noorderkade wijzigt naar een entree aan de Stadhoudersplein. Hier is meer ruimte en overzicht. De verwachting is dat er hierdoor minder onveilige en overlast gevende situaties ontstaan.

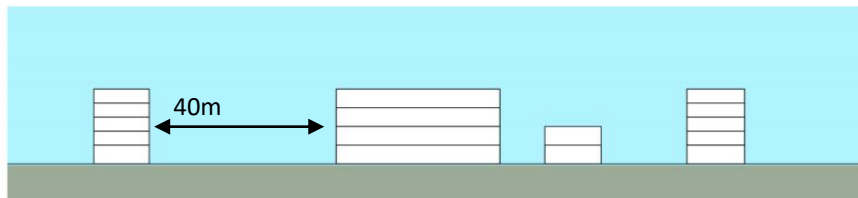
De bouwmassa wijzigt van twee lagen naar vier lagen. Hierdoor verandert voor een aantal omwonenden het uitzicht. Uit bezonningsstudies blijkt de hogere massa geen extra schaduw te veroorzaken op de woningen. De afstand van de bebouwing neemt aan de westzijde van de Noordhavenkade met ca. 20m toe.

Door de grotere afstand tussen de bebouwing aan de westzijde is er meer ruimte voor vergroening van de omgeving. Daarnaast biedt de vertrapping van de massa aan de parkzijde kansen voor groendaken. De grotendeels blinde gevel van de sportruimte leent zich verder goed voor gevelbegroeiing. Deze vergroening van de bebouwde omgeving is in dit plan niet alleen visueel aantrekkelijk in relatie tot het park en het concept 'object in het groen' maar draagt belangrijk bij aan het tegengaan van hittestress.

De school heeft nu een blinde gevel het Stadhoudersplein; In de nieuwe opzet ontstaat hier juist een open uitstraling.

Principe doorsnede bestaand

Principe doorsnede nieuw

Meer ruimte voor groen aan de (west) Noordhaven kade